

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre . . . . . 10 ltr — kr.
Félévre . . . . . 5 " — "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Egy hónapra . . . . . 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr

Felölös szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

1000 szavasos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bonyolult díj a den külön beíratásért 30 kr

Függetlenség és politikai tisztesség.

Irta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, szept. 7.

Egybegyültek a honatyák ismét — boldogítani pártonkért, mindenik a maga politikai erkölce és önérzete szerint — a hazát.

Az ellenzéki honatyák is egybegyültek, munkálni a haza javát és tiltakozni a brutális törvénytelenység és politikai szédelgés ellen — melynek elkövetésével Hazánk függetlenségének és nemzetünk becsületének, évszázadok óta féltékenyen őrzött drága kincseit, Bánffy ur és kompánistái elfecsérelgetik — osztrák barátságért! — Osztrák barátság! — oh mily sok — becsületes, fárasztó munka árán fillérenként összekuporgatott milliókat dobtunk már ki érted bután és esztelenül!

Egybegyültek az ellenzéki honatyák, megszámlálni a kormányt a politikai erkölcstelenségért, melylyel az a nemzet legszentebb javait és jogait pusztítja mint a tékozló fiú apja vagyonát . . . Isten áldása működésetekre, melyet önzetlen hazaszeretet és politikai becsületérzet sugall tinektek ellenzékiek! képviselői a meg nem vesztegetett és el nem aljasított kisebbségnek, a mely még nem súlyodt odáig, hogy emberi méltóságát eladja pénzért és meggyalazza véle hazáját, Istenét és önmagát!

Ne hígassatok a pénzzel és különböző haszonra való kilátással elvakított nagytöbbségnek alávaló gunyolódásaira és kisebbitő szájhösködéseire . . . hiszen minden e g y e s s z ó, és minden f r á z i s, melylyel bennünket a kormány bérenczei s z i d n a k, pénzzel van megfizetve! — meg van határozva minden legkisebb erkölcstelenségnek törvénytelen cselekedetnek és ellenünk elkövethető nemtelenségnek az értéke — csak az a fő és elengedhetetlen feltétel, hogy az illető tudja magát róka r a v a s z s á g g a l kimenteni, szennyesét tudja tisztára mosni s ne maradjon a lébe; ha ilyen módon eszközölhető a becsületes ellenzékiek meggyalázása — kisebbitése, megkárosítása . . . ez a legfőbb kormánypárti erény, melyet drága pénzzel, teli marokkal fizetnek!

A régi barbár Spártaiak híres törvényhozójának, Lykurgusnak törvényeit alkalmazzzák ellenünk kormánypárti szeltemben! — de nem a maga terjedelmében, csak annyiban, hogy alattomban szabad lopni, — csalni, — sikkasztani, sőt gyilkolni is — csak törvényesen ne fedezzék fel és hivatalosan lehessen azt eltussolni . . . Igy cselekedhetnek s ilyen

magasztos erkölcsi önérzettől áthatva teljesíthetik kötelességeiket a mai kormányrendszer mellett mindazok, a kik arra, hogy hivatalukat scviháksággal betöltsék, erkölcsileg eléggé szegények, a minisiteriumoktól kezdve le a legutolsó bakterig. Szomorú dolog, de tény, hogy ma hivatalon belül az erkölcsi kötelességek kijátszásának és kigunyolásának szabad tere van, (ez a mai liberalizmus.) A scvihákságot kiki olyan mértékben és szellemben praktizálhatja, a mint a z t n e k i a z ő d u r v a — ösztöne, haszonleső kapzsisága és erkölcsi hitványtsága diktálja! Ma nincs többé hivatalos erkölcs és hivatalos megbízhatóság, csak a — papiroson, — tényleg ma már nem létezik, csupán csak egyéni erkölcs és egyéni megbízhatóság.

A tisztviselőkben ma már fentartás nélkül egy perczig sem tisztelhetjük többé a hivatalnokot, mint ilyent, hanem a tisztelet csak az egyént, mint az életnek erkölcsileg és ethically kipróbált katonáját illeti . . .

Báró Bánffy miniszterelnök urnak pedig egyáltalában nincs is fogalma arról, hogy mi a becsületes és önérzetes magyar allampolgár, mert hiszen az ő „r a j o n g ó h i v e i” között az effajta halandó ismeretlen. Ő kegyelmességének nócziója sincs arról, hogy őt egy szabad polgár önzetlen tisztelettel és nemes lelkesedéssel — minden spekuláció nélkül — egy perczig is támogassa, sőt mi több, Ő kegyelmességének a legvadabb és legbárdolttanabb fogalmai vannak a „h a z a f i u i l e l k e s e d é s r ő l”, — (mely pedig a világtörténelemben legtöbb csudát mivelt minden népnél!)

Ő kegyelmessége csak pénzen megvásárolt lelkesedés (állatias felhevülést) és pénzzel lekenyerezett bérenczsordát ismer. Az ő politikai felfogása szerint haszonlesés nélkül nincs lelkesedés. — Eléggé meggyőződött bennünket a kegyelmes ur ebbeli gondolkozásának és mély bölcsességének erkölcsi magasztossága felől ezen kijelentésével.

„A lelkesedés olyan, mint a hering, csak akkor tartódik el, ha — beszózatik!”

Ezt a politikai és hivatalos erkölcsöt a 30 év óta uralkodó kormányrendszernek köszönheti a nemzet. És hogy csordultig teljen a pohár: a kormánypárt hivatalos és félhivatalos sajtója égig magasztal minden bünt, a mit a kormány és közegei lépten-nyomon véghez visznek, — de porig becsületes és gyaláz minden erényt és hazafiúi cselekedetet, a mit a függetlenségi hivatások nemes tudatában elkövetnek. A kormánypárti felfogás szerint

minden ember talpig becsületes és absolute tudós, a ki hivatalt visel s a kormányt szolgálja; — de a ki a kormány bünei előtt szemet nem huny és az igazat ki meri mondani, az hivatalból kikialtott gonosztevő és ostoba. És ez a hivatalos felfogás ma már dogmaszerű meggyőződése minden mameluk embernek, elannyira, hogy ha ma néhai való jó Orvos Gyurka — a debreczeni csavargók egykori királya élne — és Istennek ingyen való különös kegyelméből miniszterelnökké declaráltatnék, a kormánypárt összes legióia, hozzánnát kiáltana néki, szóval úgy mint irásban és egy ugyanazon meggyőződés hangján énekelné el minden jól conservált mameluk a „Gyurka“ dicsőítésére ezt az éneket chórusban: „Te benned biztunk eleitől fogva . . .” stb.

Egybegyültek az ellenzéki honatyák, vajjon van-e közöttük egyetlenegy is, a ki nem igaz lelekkel és becsületes önzetlenséggel akarja a haza boldogságát munkálni és függetlenségét a kormánypárt politikai rút szédségese ellen oltalmazva — most vagy soha — megvalósítani! ? van-e epártban, melyhez tartozom; egyetlen ember, a kit igaz meggyőződés helyett mocskos önérdék és aijas haszonlesés ördöge vezet — ha ismernék ilyen bitangot: megfojtanám mint egy csibét!

Az ellenzék akciója.

Debreczen, szept. 6.

Bánffy miniszterelnök tegnap a képviselőházban előterjesztést tett az országgyűlés munkarendjét illetőleg. Később Kossuth Ferencz által meginterpelláltván, kényszerítve volt rá hogy — mint tegnap a Lloyd-klubban — a kiegészítés kérdéseben is nyilatkozzék. Mellékesen konstatalnunk kell, hogy a miniszterelnök urnak a pártkörben és a képviselőházban tett nyilatkozata nem teljesen fedezi egymást.

A pártkörben ugyanis Bánffy úgy beszélt hogy az önálló vámterület egyszerűen Magyar ország romlása volna, ő tehát annak megvalósításához egyetlen lépést nem tesz. Ez a hang még a szabadelvűek körében is nagy konsternációt keltett és akadtak egyesek, kik bátorokdta kijelenteni, hogy a magyar miniszterelnök egy ily nyilatkozata csak az osztrákok amugy is minden farkast megszegyenítő étvágyat fokozza.

Megállapodás történt tehát arra, hogy a miniszterelnök nyilatkozata ne úgy publikáltassék, a hogy azt elmondta, hanem úgy, a hogy azt később szövegezték és a mely szövegben már a vámközösség fenntartása azért állítatik oda feltétlen szükségnek, mert így ki-

vánja a magyar közvélemény nagy többsége. Nos tehát, ezt a megkorrigált szöveget ismételte ma a képviselőházban Bánffy Dezső, mire a munkarend kérdésében nagy s erős vita indult meg.

Az ellenzék fel kívánja használni ezt az alkalmat, egyrészt hogy világosságot derítsen a kiegyezési tárgyalások misztikumaira, másrészt, hogy az ország közönségét tájékoztassa arról, hogy az Ausztriával való kereskedelmi rendezkedésben, milyen megoldás felel meg az ország érdekeinek. Ez a vita, mely már ma is nagy arányokban indult meg, értesülésünk szerint el fog tartani legalább három napig. Hogy a Ház ezután se fogyjon ki a tanácskozási anyagból: arról is az ellenzék fog gondoskodni. Két indítvány fog ugyanis beterjesztetni. Az egyiknek az a tartalma, hogy a Ház fejezze ki r o s s z a l á s á t a f e l e t t, hogy a k ö z ö s m i n i s z t e r e k, névszerint G o l u c h o v s z k i s K a l l a y, bele mertek avatkozni az Ausztria és Magyarország közt folyó kiegyezési tárgyalásokba.

Indítvány alakjában történjek-e ez a tiltakozás a közös miniszterek törvénytelen szereplése ellen, avagy más alakban, a mely több teret enged a diskusszióknak, arról most folytak a tanácskozások.

Szóvá készül tenni az ellenzék végül a csár békeakcióját is. Visontai Soma ugyan holnap interpellálni fog ebben a dologban, ez azonban nem zárja ki, hogy a Ház más formában feltalálva, behatódobban ne foglalkozzék a kérdéssel.

Egyszóval az ellenzék akcióra készül s nem lehetetlen, hogy bekövetkezik az a Bánffy-regime óta példátlan eset, hogy a Ház munkarendjét nem a miniszterelnökség miniszteri tanácsa, hanem maga a Ház állapítja meg.

BELFÖLD.

Kossuth Ferencz interpellációja: Szeptember 3-án Kossuth Ferencz sürgős interpellációja a miniszterelnök útján az egész kormányhoz.

Dér.

A «Debreczen» eredeti tárczája.

Késő ős volt. Bus öreggé változott az idő. A hideg szél vadul panaszozza a csupasz faknak, sárgult faleveleknek, hogy nincs már mit remélni.

Valami fájó hangulat vett erőt mindenben valami kimondhatatlan életunság fogta el a nagy természetet és az elnyűtt kopott hangulat ráragad az emberre, belopódzik a szívekbe és elszibbasztja a lüktető vért.

A szürke felhomály komor lomhasággal tolvajkodik be a szobába. Esőtétíti a butort, a pultrirozott szekrényt, az ősdi képeket meg az aranykeretea tükröt.

Azt az öszülő kis embert pedig, a ki ott ül az asztal mellett és serényen dolgozik egy halmaz írásban, egészen körül övedzi, hogy még sötétebbe, még fasultabbá tegye a kedélyt.

Csak egy pillanatra mosolyodnék el az égbolt csak egy árva napsugár szökhetnék be az ablakon, hogy egy percze felvidítaná ezt a borzadtó komorságot.

Az az ember, aki az asztal mellett ül és dolgozik, negyven éves. A haja felig ősz, a homloka hideg; az arcza sovány és a bajuszát nyírja.

Szuró szemével föl nem tekintene, csak ír, meg ismét csak ír. Hol betűt, hol számot vet a durva adóhivatalbeli papírra.

A toll egyformán halad kezében. A vi-

Tekintve, hogy az 1898: I. t.-cz. 3 §-ába előírt eset beállott és az ugynevezett kiegyezési javaslatok csak szeptember havában lennének esetleg beterjeszthetők a bécsi birodalmi gyűlésre a törvénybe iktatott május 1-e helyett.

Tekintve, hogy köztudomásulag a magyar és osztrák kormányok a kiegyezés tárgyában hosszan tárgyaltak, kérde:

1. Milyen szándékai vannak a kormánynak arra az esetre, ha a birodalmi gyűlés határozatképtelenné bizonyulna?

2. Milyen elvek alapján szándékozik a kormány az 1898 I. t.-cz. 3. szakaszának eleget tenni?

3. Mikor szándékozik az 1867. XII. t.-cz. 68. szakasza alapján leendő állandó szabályozás iránt a magyar országgyűlés elé az 1898. I. t.-cz. 3. szakaszának értelmében javaslatokat terjesztetni?

Országgyűlés.

Bánffy báró egy kis furfanggal élt a Házban. Tudva azt, hogy az általa előterjesztendő munkarend javaslat oly gyatra, hogy az az ellenzékét sem nikép sem fogja kielégíteni, azt eszelte ki, hogy elejét veszi egy esetleg meginduló munkarend vitának azzal, hogy eleve kijelenti, miszerint a kiegyezésről majd rögtön Kossuth Ferencz interpellációja után fog felelni.

Az ellenzék azonban túllátott a miniszterelnök ur eszén és megakadályozta a báró tavasz tervét. Oly munkarendvita indult meg a Házban, melynek a vége ma még nem látható be és minden valószínűség szerint nem lesz beátható holnap sem.

Az ellenzék már ma megragadta az alkalmat, hogy megmutassa, hogy nem engedi magát semmiféle diktatura által terrorizáltatni és történetek kijelentések, melyekből a kormány, ha akarja, megértheti, hogy a magyar képviselőház meg fogja tudni akadályozni azt, hogy ismét kijátszák az ország jogait.

Az ellenzék hangulata emelkedett és minden erőszak, amelyet a kormány megkísért, csak még jobban fokozza harcziás kedvét.

A mikor az elnök bejelentette Berzeviczy lemondását az alelnökségről, perczekig tartó

helyesléssel honorálták az ellenzéknek ezt a diadalát a képviselőházon esett sérelem megtorlása ügyében.

Az elnöki előterjesztések során Szilágyi még bejelentette, hogy Eötvös Károly a kormány ellen egy bizalmatlansági indítványt terjesztett be, melyet hétfőn fog indokolni. Végül pedig az interpellációs könyvbe beirt három interpelláció tárgyalását a mai ülés végére fél 2 órára tűzte ki.

A mikor ez megtörtént, felemelkedett Bánffy és a képviselőházat talán 5 napig foglalkoztató munkarendet terjesztett be, melyben a kiegyezés ügye egy szóval sem volt említve.

Bánffynak ez a tartózkodása felszólalásra bírta Szentiványi Árpádot, a nemzeti párt alelnökét.

Apponyi Albert gr. aki erős támadást intézett Bánffy ellen, kimutatta, hogy a miniszterelnöknek a szabadelvű pártban tett nyilatkozata szomorú és nyomasztó bizonyosságot szolgáltatott és ez az, hogy a kormány a nemzet önállósága érdekében semmit sem óhajt tenni. Ez pedig azt bizonyítja, hogy nekünk Magyarországon két közjogunk van. Az egyik, mely a törvénykönyv lapjaiban világosan le van fektetve, a másik meg az, melyet egy tömeg által támogatott diktatura ránk akar erőszakolni. A kormány az, mely a maga eljárásával olyan kényserhelyzetbe akarja hozni az országot, melyből csak beláthatatlan zavarok árán tudna kibontakozni. A mit a kormány tesz, az meghamisítása a parlamentáris kormányrendszernek.

Apponyi beszéde a legnagyobb hatást keltette az egész Házban. Gajari Ödön próbálta a hangulatot megzavarni azzal, hogy az ellenzék tette felelőssé ez év elején beállott törvényen kívüli állapotot, de más, mint gúnyos derűtséget ébresztteni nem tudott. Csak egy mondanca keltett figyelmet, azzal is elárulta, hogy az 1898: I.-cz. számára a szabadelvű párt egy saját külön értelmezést talált ki mára.

Az idő ezalatt nagyon előre haladván, az

lagért meg nem szaladna; lassabban se megy, csak egyformán, mindig csak abban a kétségbeesítő egyformaságban Szürke, faradt lelke tunyan kíséri a leirt sorokat. Arczizmai meg-meg randulnak néha, mikor az öszülő fej nem tudja elég gyorsan utána gondolni, amit a toll leirt.

Negyven éves korában jutott eszébe ennek a fasult embernek, hogy megnősüljön. Megnősült szokásból. Mindenki teszi, ő is megtette és azt hitte, hogy evvel a tettevel lerövidít minden, de minden kötelességét; — minden adósságát, amelylyel a társadalomnak tartozott.

Feleségül vett egy gyermeket, egy kedves 17 éves gyermeket; a kinek olyan különös, alomszerű ez az egész történet, hogy ő többé nem leány, hanem asszony.

Felesége annak a nyírott bajszu embernek, aki ott ül az asztal mellett és ír, hol betűt, hol meg számot és most arra gondol, ha ugyan egyáltalán gondol valamire, hogy azt a temérdek írást le kell robotolni a hónap végeig.

A fiatal asszony az ablak mellett ül és bámulja, hogy mennyire megöregedett a természet.

Alig egy pár hónappal ezelőtt még menynyire örült a tavaszi napsugárnak, mikor dicsekedve járta be az ismerősöket, hogy menyaszony.

— Hogy mulik az idő! — sóhajtja szomorúan.

Kicsi fejecskejét tenyerébe hajtja. Gondolkozik. Hátha jutna eszébe még valami. Dehogyan jut. Olyan zavaros ma minden gondolata. Általában nem tud gondolkozni. Ő-akig elbámulja az ablakon keresztül a megvénuült természetet.

Dehát ugyan mit tud nézni ezen a beteg világon? Csak még jobban elkedvetlenülíti. — Hiszen már most is egészen elbusítottta ez a szomorú kép, majd hogy sirva nem fakad.

Pedig máskor is csakugy váltakoztak az évszakok. S ő minden esztendőben végig élte a nap-ugaras tavaszt, meg a szürke, esős őszi délutánokat. Láttá rügyezni a galyat; nyitni a rózsát; hulaoni a megsárgult falevelet; de még csak eszébe se jutott megkönnyezni az őszi hervadást.

És most nem tud hová lenni a gondolataival.

Egyszerre úgy érzi, hogy egészen egyedül van ebben a haldokló világban. Elhervadt a rózsza, elfonnyadt a fűszál és elszálltak az ő ábrándjai.

Hová szálltak, hová lettek?

Hová szálltak el azok az édes, kedves ábrándok, a melyek tündérképekkel szótték be leányálmait?

Borus kis fejecskejében lassanként oszlani kezdett a homály; azok az ábrándos képek jöttek vissza sorra, — misztikus ködben, — úgy, a hogy megálmodta az első szerelmet.

Révedező szemével az őszi világot nézte,

elnök feltette a kérdést, hogy az interpellációk még ma kerüljenek a sorra, vagy folytatásuk e a munkarend-vita. Nyomban négy oldalról is hoztak névszerinti szavazást kérő leveket, melyekben a munkarend-vita folytatása fölött kértek szavazást, de Szilágyi mosolyogva mondotta:

— Erre még nem lesz szükség. Vegyék vissza!

És csakugyan nem lett, mert az egész Ház hozzájárult ahhoz, hogy a napirend felletti vita holnap folytatassék, az interpellációk pedig ma megtéssenek.

Ekkor Kossuth Ferenc előterjesztette a maga interpellációját, melyben utalással az ismert körülményekre, felvilágosítást kér a kormánytól a bécsi tanácskozások felől.

Az interpellációt nagy figyelem között hallgatták meg minden oldalról, Bánffy pedig rögtön felelt.

Felelete olyan volt, mint azt előre várták. Kijelentette, hogy ő nem engedi magára és a pártjára a függetlenségi párt programját ráerőszakolni. Neki az ország függetlensége nem program!

— Nem is program az, hanem törvény, vizsgálják fel Bánffy urat.

Ez a mondanak oly ellentmondással találkozott, hogy Bánffy percekig nem tudott szöveghez jutni. Hamarosan be is fejezte mondókáját, kérve, hogy a választát vegyék tudomásul.

Az egész Házban oly nagy zaj és nyugtalanság volt azonban, hogy Szilágyi csak nehezen tudta a tanácskozást lehetővé tenni.

Kossuth felemelkedett, hogy Bánffynak válaszoljon. Kossuth körül azonban még mindig forrongott a baloldal, az elnök hiába csöngetett, míg végre Szilágyi így szól:

— Kérem Pichler képviselő urat engedje, hogy Kossuth képviselő ur beszélhessen.

Ez az intés hangos derűtséget fakasztott mindenütt, a nevetést hamarosan csönd váltotta fel és ebben elmondhatta Kossuth, hogy a miniszterelnök választát nem veszi

tudomásul. A többség azonban tudomásul vette.

Holnap a Ház folytatja a munkarend-vitát, mely nagy arányokat fog ölteni.

Új törvényjavaslatok.

Bánffy Dezső br. miniszterelnök: A kereskedelmi miniszter távollétében egy javaslatot jerjeszt be a kovácsháza—csabai keskenyvágányu helyiérdekü vasut engedélyezése tárgyában.

Erdély Sándor igazságügyi miniszter: Benyújt egy törvényjavaslatot a polgári jogsegély tárgyában Hágában létrejött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről.

Előbbi a közlekedésügyi, utóbbi az igazságügyi bizottsághoz utasítatik.

Az egyházkerületi Értekeztet.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 6.

A délelőtti szakbizottsági előértekeztetéről már tegnapi számunkban is megemlékeztünk. Az irodalmi szakbizottság tehát ki mondja, hogy szükségesnek tartja a protestáns napi lap létesítését és a kérdés minden részletének megvitatására egy 7 tagu biz. kiküldését hozza javaslatba. A bizottság tagjai ügyszerelete és szakértelméről fel tesszük, ugyan hogy a kérdést minden oldalról behatóan tanulmányozza, kedvező döntést megkönnyítő javaslatot fog betereszteni a jövő — 1899-iki értekezteteli közgyűlésre... s ezt egy jó lépésnek ekinthetjük a célfele. Amde ha egyegy lép st ilyen megfontolva, vagyis inkább vontatva tessznek, mikor érnek a célhoz. Az intő es a nehéviszonyok, amelyeket az ultramontacizmussal szemben — tegnapi vezércikkünkben némileg ismertettünk is — rendkívül sürgetős... ily haladás mellett pedig alig lehet reményleni, hogy a jövő század első nap-ugarat a pot. napilap első számából üd. özőljék.

Az ultramontán sajtó pedig addig is ked vére garázdálkodhat s evel szemben a protestánsoknak még megfelelő sajtó organumuk se legyen önvédelmükre, a közvélemény tájékoztatására, a támadás visszaverésére sat? Bizony olyszerű állapot ez, mint amiről a történelem mondja: »Dum Roma consiliit Saguntum pe.didit.« Hat az irodalmi szakbizottság nem léphetett volna egy mar a szat-

mári értekezteteli közgyűlés óta elkészült, kimerítő, számadásilag is precizirozott tervszellettel a mostani közgyűlés eé, hogy már ez határozatával megpecsételte volna a kérdés sorsát s legalább a lélekölő bizonytalanságból kimentett volna!

Lám a Téli Ujság szerencsésebb. Persze hogy ez él, de nem az egyház kegyelméből s könnyű azt kívánni, hogy éljen is állandóan, amikor nemis akar meghalni; nemis kíván aldozatot.

A délutáni értekeztet.

Az értekezteteli választmány össze gyűlt d. u. 4 órakor a kollégium kis tanácstermében Kiss Áron püspök, Gr. Dég en f e l d egyházker. gondnok mint elnökök vezetése alatt. Jegyző: dr. B a r t h a Béla. Jelen voltak B a l o g h Ferencz lelkész, S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester világi alelnökök. Széll Kálmán, Gulyás Lajos, Kölcsey Antal, Dr. Farkas Antal Csiky Lajos, Kiss Albert, dr. I m r e József, Soltész János, Zsigmond Sándor, Nemethy Lajos, Dicsöfi József, Nagy István, Harsányi Sándor, Jászter József Csernák István, Sütő Kálmán, dr. Nagy Zsigmond, Márk Endre, Soltész La-zló, Révész Mihály S. Szabó József, Zoványi Jenő, Nagyváthy Ferencz, Imre Sándor sat. választmányi tagok és érdeklődők.

— A szokásos üdvözlés után a meg nem jelenhetett választm. tagok mentő leveleit olvasták fel. Ilyenek voltak dr. Erdős Józsefé, ki az ünnepies istentiszteleten tartandó szónoklatával mentette ki magát Dr Váradi Zsigmond és György Endre.

Az egyházi adózás nehéz ügyében kiküldött bizottság jelentését és véleményét, hogy az egyházmegyék véleménye még részben be sem ér ezett, tehát az ügyet jövő közgyűlésre halasszák, a vélemények beküldését pedig megsürgessék: a nagy választmány magáéva tette s a javaslat ez értelemben megy a közgyűlés elé.

Hát ime a legfontosabb ügyek ily majdnem megfenekelett állapotba jutnak, még pedig az egyházmegyék indolenciája miatt. Egy év kevés egy ilyen ézető ügy megvitatására s a megállapodott vélemény beteresztésére?

Az egyházi fegyelem gyakorlására vonatkozó javaslatának kézenietét Soltész János bejelentette s ezt tudomásul vettek.

A diakonissza-intézet felállításáról, a debreczeni egyháztanács és hat egyházmegye jelentése érkezett be, a melyek a közgy. elé terjesztetnek.

Belogh Ferencz az alapszabály módosítására kiküldött bizottság előadója betereszti a munkalatót. A választmány bizonyos módosításokkal terjeszti a közgyűlés elé. — Érdekes vitát hallottunk itt az egyházkerületi értekezteteli tagságra felvétel megkivántatósága fellett, hogy t. i. benne legyen-e a szabályzatban a felvevőt illetőleg megkivántató erkölcsiség jellemzése, péld. ilyen jelző feddhetetlen vagy el kell hagyni minden jelzést. Vajjon oly kiválóan erkölcsi testületnél, mint egy egyházkerületi értekeztet: jöhet e csak kérdésbe is, hogy tagjai csak feddhetetlen erkölcsűek lehetnek s hogy ezen jelző foglaljon e helyet a szabályzat meghatározásába, ami csak valamire való társulat erkölcs-minősítési szabályzatából sem marad te. De hát itt a szeretet vallását hangoztatták nagyon. Bizonyára a szeretet e legnagyobb erkölcsi érzés hivatalosan sem kényszeríthető a nem feddhetetlen jellemű emberekkel való közreműködést cézó társulásra.

Az irodalmi szakosztály elnöke a megalkulásról jelent, ami örvendetes tudomásra szolgál, javaslatai a tanácskozások menetének szabályozására s hogy felolvasások nemcsak gyakorlati, hanem tudományos munkákra is kiterjesztessenek a közgyűlésen s ez ha kell, necsak egy, hanem két napra is kiterjedjen — a közgyűlés elé utaltattak. — Meg kell itt jegyezni, hogy az értekeztetek mindenkifelti gyakorlati teendőket feletti megállapodások végeit tartandók, a tudományos felolvasásoknak mást tért kellene választani s ezeknek is szakközölnyőről gondoskodni, mert be-

de gondolatai oda kalandoztak valahol a kis hálókamrában. Emlékszik is már. Olyan igen igen kedves volt neki az a hálókamra.

A kis ablak tele volt virággal; majorrána, rezeda, fuxia nyitak egymás mellett. S aztan, a mikor akarta, az ablakra vonta a függönnyt s behomályosította kis fészket.

Milyen kedves ez a félhomály. Ist-nem milyen kedves. A félhomály az ábrándok világa, — a világosság a valóságé.

Beült egyetlen foteljébe es a sötétség megelevenedett.

Ab, nem lehet azt leírni, ki tudná azt leírni? A nyoszolya sokat tudna regélni, meg a selymes fehér párna. Igen, bizonyára sokat beszélne, könnyes, kisírt szemekről, ábrándokról, meg egy aranyos kis bohó gyermek leányról, aki hallott beszélni a szerelemről; olvasott róla regényekben, — de nem ösmeri. S mikor a kíváncsiság felizgatta minden csepp véret: elfog a a vágyakozás, meg akarta ismerni, megtudni, megálmodni minden áron.

S lázas álmaiba odaszövődött annyi, de eynyi rózsás kép.

Hulló könnyeit felszárította a párna. Elnyomott, titkos sóhajásaira a zizegő szellő felelt; s tele bűvös bájjal elfogta a sejtés, — de nem tudta még sem, hogy mi a szerelem.

Emésztette magát, gyötörte a lelkét; de csak sejtteni tudott, tündérregékbe illő meséket sejtteni.

Remegő ajka mindig azt sóhajta, égő

szemei, lángoló arcza, mind, mind azt beszéli, hogy szer-nék szeretni.

S most, hogy erre gondol: ismét erőt vesz r jta az az örületés vágyakozás. Karjai reszketnek, arcza lángol, szeme tüzből van. Nem tud magán uralkodni többé, nem. Föláll a székről s odavánszorog ahoz az öszülő kis laberhez és fülébe sugja reme ő, elfuladó hangon:

— Szeretlek, szeretlek.

Csodálkozva tekint föl az írásból az ember. Szuró szemeit ráveti az asszonyra:

— Hát téged mi lelt, mi kell? kérdi — mit akarsz?

Az asszony elsápad. Ugy érzi, mintha hideg, fagyos szél csopna forró arczába. Ereiben zibbad a vér. Igen, ez a dér, a mely egyszerre lepi meg a fiatal hajtásokat, hogy elfonnyassza.

A fiatal asszony egy darabig csak áll egy helyben; aztán szótlanul visszatámoilog ismét az ablakhoz.

Boldogtalan fejcskáját ráhajta két karjára és elkezd csendesén zokogni.

Az az ember pedig megint felvette a tollat.

Mutató ujjával megkereste a félbemaradt szót és folytatta az írást, ahol elhagyta, mert nagyon sürgős számadások voltak azok es okvetlenül el kellett készítenie a hónap végéig.

Pásztor Mihály.

ölni az értekezletbe mindent még ha két nap tartana, éppenséggel nem lehet.

A nevelési szakosztály még csak ezután alakulna és különösen a szatmari nőneveléssel kapcsolatosan felállítandó nőtanítóképzőről csak akkor szólhatnak, ha ily intézetnek Debreczenben felállításáról már döntöttek.

Hát bizony így nem lehet felpanaszolni hogy a mi tanítóképző ügyünket rohamlépésekben vezeték előre!

Az egyháztársadalmi szakosztály is csak megalakul. — Az értekezletnek éppen e szakosztály működésében volna leggyakorlatibb és legüdvösebb feladata, hogy egyházunk elvoit es munkás érzését a tetsadalm minden retegebe beplántáljuk, s mikor az ultramontanizmus által már e téren annyira tulzarnyattunk... mi még az egyházkerületi értekezlet megalakulása óta is e szakosztálynak csak leendő megalakulását hangoztatjuk!

Kimaradt tagok pótlólag szakosztályokba soroztattak.

Számvizsgáló bizottság tagjaiul; Széll Kálmán, Csérnák István, Gulyás Lajos küldetnek ki. Miért nem tartják itt is meg a vegyes — lelkesi és világi tagokból kiküldést?

Erdős Lajos az elhalt Jó István helyére val. tagul ajánlatik.

A jövő évi értekezleti gyűlés helyéül Hódmező Vasarhely ajánkozott, ami köszönettel vevve tudomásul, ajánlólag terjesztik a közgyűlés elé!

Az ismerkedési estve.

Minden nagy zaj nélkül folyt le. 125—135 egyén, férfi és kevés nő volt jelen összesen. Egy régi tanító tanítványával s megfordítva; egy hajdali tanuló vagy iskolatárs iskolatársával találkozára jól érezhették magukat; de mintha az egészre valami nyomott hangulat nehezedett volna?! Annyi bizonyos, hogy az ősi szokás szerinti pohárköszöntések is kimaradtak innen, pedig jelen voltak a világi főnökök, a lelkesi alelnök, iránytadó férfiak többen, akiknek érdemeit minthogy megfizetni nem lehet — így szokták legalább méltányolni. Vajjon minek lehet ezt tulajdonítani, hogy ilyen is elmaradt s éppen az egyházkerület központjában sokkal kevesebb számmal jelentek meg, mint a múlt évben Szathmáron s még kevésbé emelkedett hangulatban?...

Tíz órákor már oszlottak.

H I R E K.

Egyházkerületi egyházi értekezlet.

Debreczen, szept. 7.

Az istenitisztelet.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület egyházi értekezlete a mai napon folyt le, a kollegium disztermében. Mielőtt azonban a tulajdonképeni tanácskozást megkezdték volna, reggel 9 órákor a nagytemplomban gyűltek össze az értekezlet egyházi és világi tagjai hogy Isten segítségül hívásával kezdjék meg Istenek te szó munkájukat.

A tágas templom valamennyi középső padjának első három sorát az értekezlet tagjai részére tartottak fenn az egyházi hivatal a többi padokat pedig zsufolásig megtöltötte a városi közönség. Az értekezlet tagjai egycsoportban érkeztek a templomba. Kiss Áron püspök és gr. Dégenfeld József főgondnok, enökük vezetése alatt s elfoglalták helyeiket. Az esperesek az urasztala körül levő székeket foglalták el. A papi székeken egyfelől Kiss Áron püspök és az istenitisztelet szónoka dr. Erdős József teol. tanár, másfelől a debreczeni ev. ref. egyház lelkeszei foglalták helyet.

Az istenitisztelet a LXXXIX. zsolt. 1. 3. 4. verseinek eleneklésével kezdődött. Nagy Andras debreczeni kantor orgonista vezetése mellett, melynek végeztével a szószékre lépett dr. Erdős József debr. theol. tanár és Pál I. lev. II. r. 9. v. alapján gyönyörű beszédet tartott a keresztyéni méltóságot leg-

hívobben visszatükröző királyi papságról, melynek végéül lelkesen aposztrofálta az összegyűlt lelkeseket, hogy legyenek Krisztus követésében méltó utódai a hitvalló magyar lelkeseknek s a többi mártiroknak. A remek szónoki mű mély hatást tett az összegyűlt közönségre.

Mikor pedig dr. Erdős a szószékről lélepett, a nagyszámban összegyűlt közönség emelkedett lélekkel a 179. dics. 10. v. hangjai mellett oszlott szét.

A közgyűlés.

Az értekezlet tagjai az istenitisztelet végeztével a kollegium disztermébe vonultak, ahol fel 11 órákor foglalták el helyüket a zöld asztal mellett. Kiss Áron püspök és gr. Dégenfeld József főgondnok, enökök; Bologh Ferencz hittanár és Simonffy László kir. tan., debreczeni főgondnok, alelnökök, dr. Erdős József és dr. Bartha Bela jegyzők, György Endre, Dunahidy István, Szabó János, Padrah Sándor, Szél Kálmán, Medve Kálmán, Kiss Albert, Soltész János, Görömbei Péter, Kálós Tivadar, Sikó Endre, Széll György, Segesvári József, Somogyi Pál, Dicsőfi József, Mitrovics Gyula, Némethy Lajos, Dóczy Imre, Sass Béla, Osváth Ferencz, Lengyel Imre, Márk Endre, Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Zsigmond Sándor, Márk Ferencz, Roncsik Lajos, Gulyás Lajos, Erdős Lajos.

Kiss Áron püspök hosszabb beszéddel nyitotta meg a gyűlést a tagok élénk eljenzése között jelentvén ki, hogy elfogadják az enökséget, mert egyházat minden irányban szolgálmi kívánja míg csak erje bírja. Hangsúlyozta beszéde további folyamán az értekezlet szükségét, fejtegette annak eszközeit és hatását.

Az enöki megnyitó elhangzása után gr. Dégenfeld József vette át a gyűlés vezetését s felhívta Soltész Jánost, hogy terjessze elő a nagybányai egyházneve indítványát az egyházi fegyelem gyakorlásáról.

Az előadó az egyházi fegyelem gyakorlására több módszert ajánl, melyeket részletesen indokol s hangsúlyozza, hogy alapvető kir. szeretet és a javítás.

Az előadáshoz többen szóltak, köztük Márk Ferencz, ki szigorubb elveket kíván az egyházi fegyelemben alkalmazni s azért indítványozza, hogy a javaslatot adják ki egy albizottságnak avagy valamelyik szakosztálynak.

Erdős Lajos általános szempontból Márk Ferencz szavaihoz csatlakozik s aztán részletesen foglalkozik a javaslat pontjival, melyeket jelen alakjokban el nem fogadhat, mert ő nem tudná megmondani, vajjon reformáció kezdeten volt idők voltak-e rosszabbak vagy a maiak ezért olyan szigoru egyházfegyelmet kíván alkalmazni, mely még a kommunikációig is elmegey.

Dicsőfi József az egyházi fegyelmet szintén szükségesnek tartja, de nem mehet előad, hogy exkommunikációt is szükségesnek tartana, azt tehát kiküldendő bizottságnak figyelmébe ajánlaná.

Ferenczy Gyula szintén Márk Ferencz nézete ellen szól, mert nem tartja az egyház szerepét egynek a büntető bíróságával, hanem vigyük át a közéletbe azt a tudatot, hogy nem olyan könnyű dolog magyar reformatusnak lenni, hogy arra elég volna a megkeresztelés, hanem ennek kötelezettségei is vannak. Ami a praktikumot illeti, hangsúlyozza, hogy mivel az értekezlet mindenkre kötelező határozatot úgy sem hozhat, ezért nem tartaná helyesnek a tárgy felett való döntésnek más gyűlésre halasztását, hanem indítványozza, mondja ki az értekezlet, hogy az egyházi fegyelem gyakorlását az eddigieknél hatályosabban az előadó indítványa szellemében szükségesnek tartja s a munkalapot a tagoknak figyelmébe ajánlja s az egyházkerületet a fegyelmi szabályok alkotására kérje fel.

Zsigmond Sándor hangsúlyozza, hogy az egyház közgyűlése szabályrendelet elkészítésére már fel van hívva, ezért tehát a Ferenczy javaslatát ennek a résznek mellőzésével kerí elfogadni.

Zoványi Jenő úgy látja, hogy az egyházi törvény készítői — gondoltak az egyházi fegyelem gyakorlására, de végrehajtására nem gondoltak, ezért ő a bizottsághoz küldést szükségesnek tartja.

Adiakoniszsz a képző intézet mint kegyes óhajtas a debr. lelkesi karnak a debr. presbyterium által elfogadott véleménye nyomán, a jövődől alal hozható jobb viszonyok között teendőnek tartatik fenn. Azonban az értekezlet nem ejti el az ügyet, hanem a nagy választmányhoz visszatérítik további beható tanulmányozás végett.

Gyűlés folytatása d. u. 4 ó. De ezen határozatokról lapunk csak holnap értesíthet.

* **Hirdetmény.** Debreczen sz. kir. város adózó lakossága értesítik, hogy a városi házipénztár 1899 évi költségelirányzata az 1886 XXI. t. cz. 17. §-a értelmében a városi számvévi hivatalban f. év szept. hó 7-ik napjától kezdődőleg 14 napi közszemlére kitétetett, ahol az a hivatalos órák alatt megtekinthető. Az ezen költségvetés ellen nevelés felmerülhető észrevételek ugyancsak az 1886 XXI. t. cz. 17. §-a szerint a f. évi szeptember havi rendes közgyűlést 5 nappal megelőzőleg a városi tanácshoz adhatók be. Debreczen, 1898 szept. 5. A városi tanács.

* **A kézügyesítő egyesület** Slöjd műhelyében (Szt. Anna utca; bejelentési hivatal épülete) a tanítás szeptember 14-én veszi kezdetét. A tanulók három csoportra osztatnak u. m. famunka, agyagmintázás és Cartonage csoportjába. A famunkát Vasárhelyi József ev. ref. tanító, az agyagmintázást Tóth András szobrász, a kartonmunkát Simon István ev. ref. tanító tanítja. Beiratkozhatik bármely tanintézet növendéke szerdan és szombaton d. u. a tanműhelyben vagy Szántó Győző igazgató urnál a kegygyárban. Tandij egy hónapra 30 krajczar.

* **Büvészeti előadás.** Tegnap este mutatta be Carmelini M. büvész a Hungaria kávéházban csodálatos ügyességet. Az előadásnak érdekesnél-érdekesebb mutatványait bamulattal nézte végig a kávéházat zsufolásig megtöltött nagy számú közönség. Carmelini ma és holnap az Angol királynő szaloda éttermében tart előadást egészen új műsorral. Ha valaki gyönyörű és titokzatos mutatványoknak akar szemtanuja lenni, úgy nézze végig a mai előadást!

* **Savanyu a szilva.** Bözöki Sándorné tegnap felment a Hatvan utcára szilvát vásárolni. Ki is töltetett a kosarába két lirt Csak ezután kóstolta meg a szilvát s mert nagyon savanyu volt, visszaöntötte. Aztán elment Boros tevérekhez vásárolni s midőn a megvet árúkat értékelte ki akarta fizetni, rémülten vette észre, hogy 8 frtot tartalmazó pénztárczaja eltűnt. Azonnal visszament a Hatvan utcára s attól az embertől, kitől a szilvát akarta vásárolni, követelte a pénzt, mert a tárczát minden valószínűség szerint a szilvával együtt kiöntötte. A pénzt azonban nem kapta vissza, így került a dolog a rendőrség elé, amely megindította a vizsgálatot Juhász György mecke lakos ellen. Miután Juhász tagadta, hogy a tárczát megtalálta volna és semmi bizonyíték nem volt arra nézve, hogy Juhász kezén veszett volna el a tárcza a rendőrség a vizsgálatot megszüntette. — A szegény asszony, a kinek ez az összeg egész vagyonát képezte, sirva távozott.

* **Felsült csalók.** Vasárnap egy átutazóban levő asszony elment Löw Zsigmond rövidáru kereskedőhöz vásárolni. Midőn fizetésre került a dolog, az asszony azt állította, hogy ő tízes bankót adott, a kereskedő ellenben azt mondta, hogy ötössel fizetett. E miatt azután összekülönböztek. A rendőrségen azonban kiséült, hogy a nő ravasz csaló, ki ilyen furfangossággal igyekszik a kereskedőket ráiznedni. Ugyanakkor Tóth Sándor üzletébe is bement egy asszony vásárolni, ki mikor

tavozni akart, azt állította, hogy a kereskedő macskája esernyőjét összekarmolta — s ezért 7 frt kártérítést kért. A kereskedő azonban nem üt fel az asszonynak, hanem bejelentette a rendőrségnek az esetet. A rendőrség természetesen elutasította.

* **Megszökött tanoncz.** Keresztes Imre tanoncz Bőszörményből ismeretlen okból megszökött. A rendőrség körözi.

* **Sertésvész.** Sarut községet a Tisza-füredi szolgabírósa a kiütött sertésvész miatt zár alá vette.

* **Rendőrségi panama Szegeden.** Felháborító dolognak jöttek nyomára a szegedi rendőrségen — írja levelezőnk. A város alkaptányára, Molnár Jánosra oly súlyos vádak bizonyultak rá, hogy három napig tartó kihallgatás után a polgármester azonnal felfüggesztette és megindította ellene a fegyelmi eljárást. Egy lovasrendőr feljelentése alapján ugyanis kitünt, hogy az alkaptány csak olyan embereket vett fel rendőröknek, a kik neki pénzt adtak s hogy a jas jövedelmi forrását szaporítsa, egyre-másra kergette el és változtatta rendőreit. C-akhogy az újaktól 20—30 forintokat csikarhasson ki. A feljelentő, Ilovai lovasrendőr is azért csapta el Molnár, mert nem birta neki megfizetni azt a hatvan forintot, melyet megígért, ha felveszi lovasrendőrnek. A feljelentésben Ilovai több szolgálatban levő s szolgálatban volt lovasrendőrt nevezett meg, kik szintén ezen módon jutottak be lovasrendőrnek, t. i. fizettek Molnárnak. Azután egész lajstroma következik a feljelentésben a visszéléseknek. A lovasrendőrök a tüzelő fát a várostól kapták, s a laktanyában annak egy harmadát átszolgáltatták az alkaptányának, aki mikor az ő tüzelőfaja elfogyott, hozányult a legénység fájához s azt tüzelgette. Pofonokat ígért ha nem adnak neki fát, sőt a felesége is pofoncsapásokkal tenyegedőzött ilyen alkalomkor. Majd a feljelentés szerint a rendőrlégénység elhasznált ruháját átvette, s a saját javára értékesítette. A lovak tragédiáját havonként 4 frt 50 krajczárért eladta, s a pénzt megtartotta. S a feljelentés szerint Apró őrsparancsnok tud olyan valamit ra, mit csak akkor vall meg, ha szolgálatát elhagyja. A fegyelmi eljárás eredményét érthető érdeklődéssel várják Szegeden, hol a váratlanul kipattant rendőrségi panama nagy megbotrankozást szült.

* **Merénylet a miniszterelnök ellen.** Parisból telegrafaljak: Rimier és Bouschi a Tempsben ma valótlannak jelentik ki azt a hírt, mintha ők báró Bánffy miniszterelnök ellen merényletet akartak volna elkövetni. A hír egy porosz kém denuncziálásának eredménye, aki Budapestről bocsájtotta világra a merényletéről költött mesét. Az sem igaz, hogy Parisban idegen nemzetiségűeknek titkos bizottságuk van.

* **Pazarlás.** Gyakorlat végével mesélik a parasztek előtt hóstetteiket a Hari Jánosok Buziason.

— Hát szép öcsém, honnan gyalogoltál te ide mi hozzánk? — kérdezi egy ottani ola paraszt.

— Messziről bátyám uram, Csik-Szerdáról.

— Onnét? Ejnye, ejnye . . .

— Mien csodálkozik bácsika?

— Semmien. Csak ammondó vagyok, hogy minek gyalogoltattál el az én fiamat Temesvárról Pest környékére, titeket meg onnét felülről ide le, mikor az utazás annyi pénzébe kerül az államnak. Pazarlás ez, de nagy. Hat nem cserélhették volna ki egymással munderjaitokat, így nem kellett volna azt az utat egyiküknek se megtenni?

* **Szeptember.** A hervadás hónapja következett reánk. Nyugalmas, csendes hónap, szomorú szíveknek való. Virágorsvasztó lehelletmár érezhetjük. Az idő egyszerre megváltozott, felháborította a éghideget hord szárnyán az őszi fuvalom. És mintha a virágok is éreznék, hogy napjaink megvannak számlálva. — sietnek élni, sietnek virulni. Tarka fejcskejükkel a nap felé simulgák, hogy érintse őket az élető sugar és mindenik bagyadt, mintha dideregne. Eddig van, nincs tovább a mi azután következik, az már csak — elmulas.

* **A király novellája.** Egy magyar író ember járt a minap Beccben s megnézte ő felségének a királynak magánkönyvtárát. A könyvtáros, mint magyar embert különösen érdeklő dolgot, megmutatta neki I. Ferencz József magyar irásbeli dolgozatait köztük két rövid novellát, melyet királyunk magyar írt. Természetes, hogy az író engedélyt akart kérni a novellák lemásolására. De csak éppen, hogy belenézhetett a kéziratba, a mely 1846-ban készült. — Érdekes dokumentum ez a két kig írás, talán lehetne is tenni valamit, hogy ő felsége engedélyt adjon lemásolásukra.

* **Frigyes császárné balesete.** Hamburgból táviratozzák a Neues Wiener Tagblatnak, hogy Frigyes császárnét baleset érte, a mely könnyen végzetessé válhatott volna. A császárné kilovagolt sétálni. Egy fordulónál a paripa megijedt és fölágaskodott. A császárné elvesztette a kengyelvasatt és leesett a lóról, csak könnyebb sérülése et szenvedett. A kíséréső lovász hamarosan ott termett, fölsegítette a császárnét és kocsit hozott, a melyen a Friedrichshof kastélyba vittek a megsebesült császárnét.

* **Halálos tréfa.** A fegyverrel való tréfának esett ismét áldozatul egy emberélet. Mikle Lauretie gavoisdiai lakos és Ilka Pavel együtt voltak szilvaszedésre napszámban Mikle Szimonnal. Pihenőre bementek a hazba hol Ilka Pavel levette a falról a gazda fegyverét s tréfálkozva ráfogta barátjára:

— Vigyazz mert lelőlek!

— Lőj, ha mersz! mondta ez nevetve.

A másik pillanatban eldőrdült a fegyver s Mikle Lauretie jajszó nélkül esett össze. Nehány perc múlva meg is halt. Ikkát, kiknek kezében véletlenül sült el a fegyver, letartóztatták.

* **Elveszett részvény.** A debreczeni termény és aruraktár részvény társaság 964 számú részvénye a 11-ik számú szelvénytel kezdődő szelvényével együtt elveszett. Övakodjunk mindenki anak megvásárlásától mivel tulajdonos annak megsemmisítése végett a törvényes lépéseket megtette. Megkerülés esetén kéretik azt a termény s aruraktár hivatalos helyiségében kimutatni.

* **Figyelmeztetés.** Az izr. templom mult évi imaszékberlői saját érdekükben figyelmeztetnek, hogy elsőbbségi jogok még csak pénteken délig tart, ez időtől ily iránybani felszólalások nem fognak tekintetbe vetetni. Az előjáróság.

* **A kis gyanakvó.** A kis Juliskának a gölya nővérket hozott és ő most érdeklődve nézegeti az apró jószágot. Hirtelen elrémülve mondja a mamájának:

— Te mama, a babynek nincs már baja?

— Oh, majd lesz — mondja a mama.

— De mama, hiszen már fogja sincs.

— Majd kap fogat is.

— Oh mama te föl akarsz ütteni. Téged is megcsaltak, új baby helyett régít akasztottak a nyakadba.

Debreczen a mult hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen, szeptemb. 7.

A városi közigazgatási bizottság f. hó 5 én d. u. tartotta rendes havi ülést gr. Dégenfeld József főispán elnöklése mellett, A szekelőadókknak augusztus hónapról szerkesztett s az ülésen felolvasott jelentéseit a következőkben ismertetjük:

A polgármester jelentése

szerint a rendőrség összesen 220 egyént tartóztatott le és 18 csavargót tolonczolt el: illeőleg utasított ki kenyszerutallevell a városból. Az elsőfoku iparhatóság önálló ipar folytatására 28 igazolványt adott ki: A katonaság létszáma volt 263 közöshadseregbeli, 104 lóval és 304 honvéd, 42 lóval.

A lakosság állami adófejében 71134 frtot fizetett; befolyt továbbá 133 frt, idegen adó

313 forint végrehajtási költség, 489 frt. 1 százalék jardaadó, 979 frt 2 százalék tűzvéltás, 1714 frt három es fel százal. alamizsnaváltás, 15 százalék közsézi pótdó, 15014 frt 32 százalék közsézi pótdó és 5832 frt utadó,

A t. főorvos jelentése.

A város közegészségügyi állapotát elég kedvezőnek mondja. Heveny fertőző kórok közül hasihagyó és száma hu-ut számos esete jelentkezett, melyek összesen 5 halálesetet idéztek elő.

Szüetett a város belső és külső területén összesen 213 gyermek (99 fiu, 114 leány) evi átlagban ezer lakosra 42 százalék szüetés és esik. A züöttek közül ev. ref. 152 r. k. 37, ág. ev. 1, g. kath. 3, izr. 20. Halva születet: 11.

Meghalt összesen 154 egyén (73 fi, 81 nő). Ezer lakosra evi átlag 30 százalék. A meghaltak közül ev. ref. 122, r. kath. 24, g. kath. 1, izr. 7.

Hazaságra lépett ev. r. f. 7, r. kath. 3, izr. 6. v. gyvs. vallasu pár 6, összesen 22 pár.

A pénzügyigazgató jelentése,

hogy állami egvényesadó fejében augusztusban összesen 87.269 frt folyt be, 12.948 frttal kevesebb, mint a mult év ugyanezen szakaszában. Az ő-szes adóhátralek jelenleg 324.626 frt, 28.280 frtal több, mint a mult év aug. végén. Befolyt továbbá hadm-ntességi díj 118 frt, helyegjöv. dek 15.130 frt, jogil eték 10.690 frt, díjjövedek 580 frt, dohányjöv. dek 73.787 frt, hátravám 4.698 fet, fogyasztási és italadó 44.926 frt.

A kir tanfelügyelő jelentése.

kevés anyagot ölel fel ezuttul mitao a Muzsak vakációztak augusztusban. A jeentés a közoktatásügyi miniszter két rendeleteiről emlékezik meg. Az egyikben a polgari iskolákkal kapcsolatos női kezimunka tanfolyamok működésének egységesítés-e czeljaból megfelelő szervezeti szabályzatot adott ki: a másik pedig a debreczeni országos tanítóárva-ház számára hazi rendtartási szabályzatot állapított meg, amely szeptember 9-en már életbe is lépett.

Ez árva-házuk jelenleg 68 fiu 61 leány növendéke van.

Egy mintavármegye titka.

Torontálvármegye ugy ismeretes az országban, mint igazi mintavármegye. A főispánja: Rónay Jenő, a kormány ded-igetett kedvence, kit mindentelie fo yamszabalyozási es armeniesítési elnökségekkel es mas hasonló sine-kurakkal halmoznak el, mert jól végzi dolgát s csupa kormányparti képviselőt küld a Hazba.

Az igaz, hogy Torontálmegye ugy is ismeretes, mint a sikkasztó es csaló községi jegyzők Eldorádója, a hol se szeri, se száma az ilyen kortes-hivatalnokok teleplezgetésének — Hogy milyen rém gazdalkodást folytatnak ebben a minta-vármegyében, azt most egy utólagosan publikált okmánytár hozza nyilvánosságra.

A legsötétebb Torontálmegyének a perlaszi járasnak bünkrónikájáról s arról a szerepről van szó, melyet a megye vezető emberei: főispán, alispán s főjegyző vittek ezen ügyekben.

A nyilvánosságra hozott akták két év előtti adatokat tartalmaznak: de Rónay Jenő még ma is főispánja a vármegyének, pedig reg ott kellene lennie, a hol a bors terem. Az okmány-tár első irata Perlasz község közönségének a belügyminiszterhez intézett kérévénye

Elpanaszoljak abban, hogy az alispán azt jelentette a belügyminiszternek, mintha a község nem kívánna szogabíró, gedig tudta, hogy a község egyhangu határozatot hozott a szogabíró-ság felállítására mellett. A kervény panaszosan emlí, hogy a járas 10 községben egyre-másra ismétlődnek a hivatali sikkasztások.

Értelték:

1. a torontál-erzsébetlaki jegyzőt három év börtönre,

2. a csentai jegyzőt három évi börtönré;
3. a botosi jegyzőt négy évi fegyházra;
- Vizsgulat alatt állnak:
4. a torontál-szigeti jegyző;
5. a perlaszi jegyző;
6. a perlaszi bíró;
7. a perlaszi pénztáros.

Ezek közül a perlaszi jegyzőnek Ivánovits Miksának a dolga legérdekesebb. Ő volt a legjobb kortes s így a főispán legkedveltebb embere. Mikor már kiderültek ellene a visszaélések, mikor már megindítottak ellene a vizsgulatot, még akkor sem vonta meg tőle a főispán kegyét, hanem miután Perlaszon lehetetlené tette magát, kinevezte Bresztovácra — községi jegyzőnek. Ivánovits ellen a pancsovai törvényszéki vizsgálóbíró folytatta a nyomozást. Ekkor báró Feilitzsch akkori főjegyző, a miniszterelnök veje tiltakozott és óvást emelt az ellen, hogy a vizsgáló bíró a jegyző ellen vizsgulatot indít. Erre a tiltakozásra Vozary, a pancsovai törvényszék elnöke azt válaszolta, a tablai élnökhöz küldött felterjesztésében, hogy a jegyző számadásai hamisítottak. Ebben a felterjesztésben többek között így emlékezik meg Vozary törvényszéki elnök Torontál-megye közigazgatásáról:

A bíróságot eljárásában és hivatalos működésében politikai szempontok nem vezérlik; a bíróság tagjai, mint egyes embernek, hivatalos eljárásokon kívül, társadalmi tere — mennyiben azt a viszonyok és körülmények engedik — megteszik hazafias kötelességeket, de bírói eljárásukban midőn az igazság megállapításáról — a törvény alkalmazásáról van szó a mérlegelésnél nem vehetik a serpenyőbe az egyiknek hazafiságát, a másiknak nemzeti aspirációit mert az ily irányú befolyás csak a tárgyilagosság, a részrehajlatlanság és így az igazság hátrányára érvényesülhetne. Külömben a királyi törvényszék területén a községi jegyzők községi előjárásai tagok részéről elkövetett sikkasztások igen gyakoriak tskat az eljárás folyán kifejtett törvényes szigor alkalmazása az e nemű büncselekmények megszüntetése érdekében is teljesen indokolt. E bünvizsgalatok folytatása jelentékeny nehezékekbe ütközik, mert az illetékes számadások megvizsgálása körül a varmegyei közegek nem működnek közre keszszéggel és nem jarnak el kellő gyorsasággal.

Ezzel azonban még nem lett vége annak a machinációnak, melyet a sikkasztással vádolt jegyző érdekében indítottak. Maga Rónay Jenő főispán tett lépést az ítéletbánnal. Nem is sokat titkózott, hanem őszintén kijelentette, hogy politikai szempont, — értsd korteserdek — köve eli a jegyző szab donbocsát. A főispán leirata az ítéletbánnal elnöke leküldte Vozary törvényszéki elnökhöz, a ki 1424. E. szám alatt többek között ezekkel utasította vissza Rónay Jenő ur inszinuációját:

A bíróság eljárásában nem válogathatja az embert, a törvényt mindenki irányában egyformán kell alkalmazni s éppen ez volna ezen nemzetközi vidéken a veszedelmes, ha a bíróság függetlenségének feláldozásával politikai czélok és tekintetek szorgajava szegődnek, a bíróság iránti bizalmat csakis annak függetlensége és befolyásolhatatlansága kelti fel és tartja meg a közönségben.

Hisz az kétségbeesítő állapot lenne, ha a közönségnek az ellenkezőt volna alkalmat tapasztalni. A jogszolgáltatás függetlensége és befolyásolhatatlansága az állami élet egyik alapfeltételét képezi s valóban csak megütközéssel vehetem, midőn Torontál-megye főispánja felterjesztésében nyíltan azt követeli, hogy a bíróság eljárásában bizonyos politikai tekintetek által vezéreltessek.

Vozary,
tszéki elnök.

A törvényszéki elnök felterjesztése igazolja, hogy Rónay Jenő főispán politikai szempont örve alatt megakadályozni akart egy

csalással és sikkasztással vádolt közhivatalnok ellen vezetett bünvizsgalatot. Tehát ilyen fogalma van egy főispánnak, a kormány bizalmasának a jogszolgáltatás pártatlanságáról. És nem-e megdöbbentő, hogy ez az ur még mindig az élén van egy szerencsétlen vármegyének, melynek ügyeit ilyen szellemben vezeti ma is. Vozary törvényszéki elnökben volt anynyi szilárdság, hogy nem szegődött a főispán mellé, hanem — mint írja — megütközéssel vette tudomásul követelését. De vajjon minden bíró olyan akarat-erős-e, hogy dacolni merjen a főispánnal, a kormány befolyásos bizalmasával? A minta vármegye képei megdöbbentő képet adnak — nem a közigazgatásról, mint intézményről — hanem embereiről és a kormányról, mely ilyen visszaéléseket élter, sőt partfogol. A perlaszi kortesjegyző ügye — úgy tudjuk — még függőben van s még élvezi Rónay Jenő főispán ur jóindulatát, a ki szívesen dicsekedhetik a miniszterek bizalmával. Igaz, hogy Terontál közel van Szerbiához, de talán még ott is külön állapotok uralkodnak.

KÖZGAZDASÁG

Liszt. (Saját tudósítónktól) A lisztüzlet e héten ugyanazon képet mutatta, melyre előző jelentésünkben utaltunk. — Az eladások kevés kivétellel mindezeideig csak azonnali szállításra eszközöltetnek és noha egyes tételeket a külföld részére is vásároltak. A hét mégis csendesen folyt le. Az árak a buzapiaczczal lépeket tartva ismét hanyatlottak. Korpa és egyéb takarmányművekben a kereslet kielégítő volt. Árak Budapesten 100 kg-úttí csakostul:

	0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
16.—15	3014.80	14.20	13.60	12.70	11.60	9.70	7.50		
	8								
	5.40		3.70		3.70				

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása) Ay őszi vetésre szükséges magfélék u, m. teli búkköny, teli borsó, homokbúkköny, biborhere, Szent Jan s rozs folytatolag is élénk kereset és meglehető nagy mennyiségek keltek el ezekből. Az érdeklődés most már here és fűmagvak új termése felé irányul. Az Amerikából, Angol és Franciaországból érkezett jelentések jó termésről szólnak. Amerikában a herének arcfolyamai alacsony színvonalon mozognak, amit annak jeléül tekintenek, hogy ismét nagy mennyiségek fognak a kivitl rendelkezésre állani. A belföldi jelentések ellenben epepséggel nem hangoznak kedvezően és a jelenlegi kilátások szerint különösen a szolid eredetű lőneréért jobb árak várhatók.

Széna szalma és takarmány. (Fuchs Jossel jelentése.) A hétfővasárnapon széna és szalmában nagy behozatal és élénk kereslet volt. Elkelt: közepminőségű jobb és elsőrendű széna 2—2.50, muhar 2—2.50, alomszalma 1.35, zsupszalma 1.70, szecska 2.00 frt 100 ko szerint fuvaronként hazhoz szállítva, Preselt széna 200—240, preselt szalma, 120—140 frt 100 kilogrammonként a józsefvarosi pályaudvaron átveve.

Hüvelyesek és termények. (Saját tudósítónktól) Az elmúlt héten a hüvelyesek elég jó keresletnek örvendtek, az árakat következőképpen jegyezték. Babot olcsóbb áron lehetett eladni. Nagy fehér állomáson 6'65—6'75, kis gömbölyű 6'40—6'50, barna 6, törpe 7 frtoni A h-ti forgalom kb. 55 kocsi rakományra rugott. Borsó 10—12 frt. Kölee 4'25—4'50 frtot ajánlanak idei árúért, új árú még nem került piacra. Kása 9'50—10'25—11 frt. Mák idei honi árú 25—26 frton nagyobb mennyiség került eladásra.

Szilva, szilvaiz és zsiradék. (Saját tudósítónktól.) Az aratás úgy Boszniában, mint Szerbiában már megkezdődött és miután már hatóságilag a legnagyobb elővigyázati intézkedések történtek, a szilva kvalitása a legjobbnak ígérkezik. Az árak, miután az üzlet egy kissé élénkebb volt, a múlt héthez képest némileg alább szálltak. A forgalom különben élénk, mivel a külföldről rendelések sűrűn jönnek. A szilvaiz tözése a legközelebbi

napokban el fog kezdődni és új árú a piacon így már a legközelebbi időben várhatunk. A kötési árak a múlt héthez képest egy negyed frrtal olcsóbbak lettek. Lár. de ez a detail-árakra nem volt befolyással. Zsiradék. Disznózsir a kis előállítás miatt szilárd irányzatú volt és az árak változatlanok maradtak. Szalonnát a magas disznóárak következtében szintén kisebb mennyiségben kínáltak és az árak a múlt héthez képest változatlanok.

Szeszüzlet. A szeszüzletben a hét elején az üzletmenet meglehetősen lanyha volt és nagy kínálatok folytán a finomított szesz ára 25 krral olcsóbban zárul. Elkelt budapesti finomító szesz 56.50 frtig, vidéki finomító gyárakól 55.75—56 frtig nagyban. Kicsinyben az ar 1/2 frrtal dragább.

Mezőgazdasági szeszárak által kontingens nyersszesz e héten 25—50 krral olcsóbban volt kínálva és néhány tételt későbbi szállításra kötöttek is. Galicziából és Pragából 25 krral olcsóbb ajánlatok érkeztek finomított szeszben. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 18.75—19 frt. — Bécsi jegyzés 19.40—19.70 frt kontingens nyers szeszre, Pragai jegyzés 55.25—55.50 frt adózott tripló szeszért. Triestzi jegyzés 12.—12.25 frt kivitel szeszért 90 %. A kivitel e héten több tétel finomított szesz vásárolt, melyet Bulgária és Uszküb felé szállítottak.

Vidéki szeszgyárak közül Temesvár, Kenyérmező, Győr, Barcs, Baja 25 krral, a többiek 50 krral olcsóbban zárultak. Budapesti zárlatarak e héten: Finomított szesz 56.50—56.75 frt, élesztőszesz 56—56.25 frt, nyers szesz adózva 55.50—55.75 frt, nyers szesz adózatlan (exkontingens) 15.—15.25 frt, denaturált szesz 21.75—22 frt.

Az árak 10000 literfokonként hordó nélkül, bpesti vasútállomáshoz szállítva, készpénz fizetés mellett értendők.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1898. év folyamán visszanyerendő pályafentartásra már nem használandó, mintegy 600 tonna ócska acélsín, 5900 tonna ócska kül és belföldi vassínt szándékozáván nyilvános árverésen elárusítani, a venni szándékozók ajánlataikat f. hó 25-ig (Budapest, Andrásy-ut, 73.) beadhatják.

A feltételek a debr. iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. évben, esetleg 3 éven át szükséges fém, acél és vasnemű anyagok szállításának biztosítását ohajtva, az iránt f. hó 30-iki lejáratl nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázatra vonatkozó feltételek kamaránknál, vagy Budapestén (Andrásy-ut, 75.) megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. január 1-től egy, esetleg 3 éven át szükségelendő prszén szállításának biztosítása czéljából f. hó 29-iki lejáratl nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

A cs. és kir. 7-ik hadtest intendánsága a nagyváradi, aradi és szegedi csapatkórházak élelmezésének biztosítása czéljából f. hó 23-án nyilvános árlejtést tart.

Ajánlati minták aulirt kamaránál kaphatók.

A cs. és kir. 15. hadtest intendánsága Sarajevóban kereskedelmi szokás szerint a mostári és a sarajevói állomások részére 674 mm. 3 számú buzaiztet szándékozáván vásárolni, a szállítók felkérletnek ajánlataikat f. hó 21-ig beterjeszteni.

A feltételek kamaránknál megtekinthetők.

Sertés vásár.

szept. 6.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban

59-59 1/2 krajczárig, közép (pkint 240-260 kilogramm sulyban) 59-59 1/2 krajczár Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 60-60 1/2 krajczárig.

Sertelésszám: 1898. évi szept. 4-én volt készlet 47.175 darab, 1898 szept. hónap 5-én felhajtott 257 drb. 1898 szept. hónap 5-én napján elszállított 565 darab 1898 szept. hó 6-ik napjára maradt készlet ben 48.867 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata csöndes.

Budapesti gabonatözsde

szept. 6.

készlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—	80	00.00-00.00
"	77	—	81	00.00-00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki	79	8.45 - 8.55	80	9.15 - 9.20
"	76	8.60 - 8.65	80	—
"	77	8.70 - 8.80	81	00.00 - 30
Festvidéki	78	8.85 - 8.80	82	9.10 - 9.15
"	79	8.65 - 8.95	—	—
"	79	8.80 - 8.85	80	—
Fehérmégy	78	8.90 - 9	81	9.15 - 9.20
"	78	9.05 - 9.10	82	—
"	79	8.60 - 8.70	—	—
Bácskai	76	8.75 - 9.15	80	00.00 - 00.00
"	77	8.90 - 8.95	81	00.00 - 00.00
"	78	—	82	00.00 - 00.00
Észak magy	78	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilogram	
1. sz. elsőrendű	uj	70-72	6.85	6.90
"	"	—	6.75	6.80
"	"	—	6.65	6.70
Árpa takarmánynak	"	60-62	5.45	6.90
"	"	62-64	6.25	6.80
"	"	64-66	7.30	8.20
Zab	uj	39-41	5.40	5.70
Teageri búsázi	uj	—	5.30	5.85
"	"	—	12.	12.75
"	"	—	—	—
Repeze bánsági	"	—	—	—

CSARNOK.

A piros cipő.

— Novellette. —

Nagybátyám különös ember volt. Évek során ki nem mozdult pipalütsz szobájából s karosszékeiben, terdére fektetve a papirost, nap hosszát számolt.

Mi gyermek-kek sokszor érdeklődtünk a nagy számítások iránt. És ő komoly képpel elmondta, hogy az idén ennyi meg ennyi bu-ája termett, hogy birtokat elverte a jég, de X birtokan a gyapjuért ket anyit kapott, mint a mennyi kara kitett, úgy hogy szép nyereségre van kilatása.

Majd kiszámította, hogy a rozs az idén 8000 forint tiszta jövedelmet hozott s hogy a dohánybevitás után 1200 forint lesz, melyből kifizeti az új cséplőgépet, a maradékból kiszarítja a mocsarat, mely kastély közelében rontja a levegőt, Ebből ismét nyolcz hold szántója lesz.

Atyám sokszor mosolyogva mondta:

— Szegény öreg, még mindig spekulál, mintha nagy tervein nem uszott volna el egész vagyona.

Mert a sok számítás mind csak papiroson maradt, valamint az egész mintagazdaság. Szegény öregnek nem volt egyebe, mint fakult kabátja s egyszerű szobájának néhány lomtarba való ócska aprósága. Es képzeletében a derék lelkű aggyastyan még mindig nagybirtokos volt, holott teoretikus elveivel már reg elgazdálkodta utolsó forintját is és szüleim kegyelem kenyerén elt.

Mi gyermekek nagyon szerettünk motozni szobájában. Mindent megnézhattunk, megmozdithattunk, még az ócska tajtékpipát is megmozdithattuk. Csak egyszer haragudott meg a jó öreg: mikor a piros cipőt vettük le ró asztaláról.

Attól a naptól kezdve a piros cipő üveg burka alatt állott. Szüleink nagyon megfeddtek, mert bantottuk a kis ereklyét.

Egy este, a mikor az öreg beie fáradt egujabb parcellázó terveinek számításába, el

mondta nekem a titokzatos piros cipő történetét,

Olaszországba utazott és Grácban mosdókabinetet nyitott magának, hogy az utiport lemossa. Az asztal alatt valami feküdt. Felemelte, gyönyörű kis női cipő volt. Az asztalra allította, megbámulta a szép bímzést s a bájos formát, rögtön elképzelte a cipőbe való kis lábat s a mi azon felül következik. Annnyira elandalodott a szép nő képén, a kit elgondolt magának, hogy egész megelégedeztet a toilletteről s csak heves kopogás szölitotta vissza a valóságba.

— Uram! Ön már fel órája idözik a szö baban. Kettös díjat kell fizetnie.

— Jól van, rögtön elkészülök.

Mikor távozott s a kettös díjon felöl még borraivalót is nyomott a felügyelönek markába, ez mélyen bökölt. Besietett a mosdószobába, de rögtön kiküiltott:

— Nem találok semmit!

Most vette csak nagybátyám észre a félhomályos előszobában álló magat, elegáns nőt.

— Nagyságos asszonyom talán itt felejtett valamit? kérdé udvariasan.

— Igen, a papucsom. Sajnálom, ha elveszett volna.

Nagybátyám felnyitotta utitáskáját.

— Ime, nagyságos asszonyom. Ez volt eletemnek lezelső lopás. De hát mikör annyira elbájolt a piczi jószág. Megbocsáthat nekem?

Asszony mindig megbocsát, ha ily pompás bökött kóp mosolyogva köszönte meg a papucsot, Bölintott egyet s távozott. Nagybátyám lassan követte.

A mikor a csendes szobácskában meglátta a kis cipőt, képzeletet szabadjára eresztve almodozott a cipő szép tulajdonosáról. De a valóság messze felülmulta képzeletét. A fekete ruha, testhez álló kabát, az idegen nő gyönyörű termetét pompásan érvényre juttatta. Gazdag, vörös-zöke haján kis fekete prémsipka, melyet fehér fátyollal kötött meg. Ruganyosan lépkedett; biztosan és bájosan mozgott, a legkisebb benyomást sem tette reá, hogy a szembejövök bámulva és gyönyörködve nézték.

Nagybátyámnak egyszerre határozott utiránya volt. Megleste a váróteremben a szép nőt és megtudta, hogy Triesztbe vált jegyet. — Rögtön ugyanoda váltott jegyet ő is.

A hosszú utazáson sok csudálatosat tudott meg. Az elegáns hölgy tagja volt egy variété-csoporinak és már mint gyermek közreműködött a balletben. Ezer tréfát és bohóságot beszélt el és előadása oly biztos, kifejezése olyan meglepően pregnans volt, hogy a nagybátyám nem jött ki az álmélkodásból. Hozza mozdulatainak elelvensége, a nem éppen szabalyos, de összbonyomásban bájos arczocskaja, a pajzán tekintet, rozsás arczszin, kis fül — a bolondulásig gyönyörű volt.

Triesztben két napig maradtak. Este elmentek az operába, azután vendéglöbe. A nagybácsi oly boldog volt, hogy nem birt magával. Karintyogva sétált kísérelőjével és olyan barátságosan tekintettek egymásra, mintha férj és feleség volnának. Egyetlen örömcsopp a boldogságban az volt, hogy a nő ragaszkodott ahhoz, hogy mindenütt maga fizesse, a mit költött. Még borraivalót is maga adott. Ha a nagybácsi ellenmondott, — szeretetreméltó mosollyal tenyere közé vette kezét és így szólt:

— Kedves barátom, ön világosan megígérte, hogy jó pajtasok leszünk az uton. Csak ezen felettel alatt egyeztem bele. Még így is az adása maradok, — mert az ön lovagiaságának köszönhetem ezt a pompás intermezzót.

Ez hatott és a nagybácsi nem is szólt többé.

Nemsokára meg érkeztek Velenczébe. Utközben a nagybácsi házassági ajánlatot tett kísérelőnek, a ki kitérőleg válaszolt.

Velenczében színigazgató vártá öket. A nő meghagyta címét és vidáman bucsuzott:

— A viszontlátásra!
Nagybátyám a fogadóba ment. Ott véletlenül ismerősökre talált, akikkel órákat kellett töltenie.

De végre a szép asszony után nézhetett a kinek az igazgató állítólag privat lakást bérelt.

Sajátságos! Az utcza, a ház, az igazgató sőt a színház sem volt meg található, melyet a szép ismeretlen megjelölt. Ez nagyon boszantotta és néhány napig azzal a kellemetlen érzéssel ödöngött, hogy elefánt szerepet játszott. De bár legszentebb érzelmeiben volt megsértve nem tudt haragudni a szép gonosztevőre. Mindenütt reá gondolt. A nemes marványszobrokban őt kereste, a festményeken az ő pikáns arczocskáját látta és minden templomoszlop mögött az ő vidám nevelését sejtette.

Nemsokára hazatért olaszországi utjáról. Egyetlen emléke ábrándoló lelkének kielégítőlen sóvárgása volt.

Gazdsága rohamcán pusztult és a kegyelemdöfést megadta neki bankárjának bukása a kinel összes pénze volt.

Karácsony estélyen postacsomagot kapott Gondosan selyempapírba csomagolva volt benne a piros cipő. Mellette névjegy: Clodio Giuseppina, rajza e megjegyzés: »Tavaszi utazásunk emléke«. A névjegy hatán ferliirással »Csatlakozom nőm köszönetéhez — Clodio Giacomo színigazgató.

Ez volt a nagybácsi regénye. Néhány nappal azután, hogy ezt elbeszélte, ismét ott ültem térdén es néztem, hogyan vesződik rozsziul szelelő pipájával. Végre szépen kavardtak a füstödök és nyugodtan hagytam magára. Mikor visszajöttem, felüvő nyugodt volt, a pipát sem tartotta.

Végképpen megnyugodott... Mielőtt a koporsót beszögezték, titokban oda tettem a piros cipőt halottas ruhája alá, szive fölé, jól elbujtattam, hogy senki meg ne lássa és ki ne vehesse.

M. W.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arcszépitő kenőcs.

- A Harmat-Créme a legjobb arczszépitő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdévő, puhává, fehérre teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatásu.
- A Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
- A Harmat-Créme nem teszi fényessé az arczot s fehéríti a bőrt.
- A Harmat-Créme kiváló jó hatásu mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr- atkák) elmulasztására, napégette s szélkifujtá arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Créme teljesen zsírtalan, habszerű, jóillatú arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznel Debreczenben.

